

Власний капітал для цілей бухгалтерського обліку класифікують за формою та рівнем відповідальності.

Для обліку власного капіталу Планом рахунків передбачено синтетичні рахунки, зокрема: зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілені прибутки (непокриті збитки), вилучений капітал, неоплачений капітал, забезпечення майбутніх витрат і платежів, цільове фінансування і цільові надходження, страхові резерви.

Формування облікового процесу власного капіталу є складним процесом, який залежить від структури власного капіталу і передбачає питання облікової політики, організаційних ознак діяльності підприємств та інформаційного забезпечення емітентів цінних паперів, що безпосередньо є основою обліку власного капіталу.

Власний капітал є однією з фундаментальних економічних категорій, сутність якої вже вивчається довгий час. Крім того, власний капітал є підставою для будь-якої господарської діяльності і найважливішою складовою фінансового стану підприємства. Тому, правильне ведення обліку власного капіталу безпосередньо займає суттєву роль у стосунках між власниками підприємства.

Література:

1. Національне П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом МФУ від 07.02.13 р. № 73. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/npsbu1/>
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prou4ot.inf>
3. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Яна Гірічева

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

На сьогодні суттєвим етапом господарської діяльності, який є кінцевим процесом кругообігу капіталу реалізація готової продукції внаслідок чого визначається фінансовий результат підприємства. Реалізація готової продукції є найважливішим джерелом доходів, тому на підприємстві особливе місце займає її облік. Оскільки від якості обліку залежить правильне визначення прибутку підприємства.

Питання, пов'язані з обліком готової продукції висвітлюються у роботах вітчизняних та зарубіжних економістів. Проте, низка важливих питань обліку готової продукції є не достатньо дослідженими і потребують глибшого підходу. У зв'язку з цим, завданням є осмислення підходів до проблем обліку готової продукції та приведення облікової інформації у відповідність до вимог ринкової економіки та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», готова продукція є у складі запасів та має таке трактування: «Готовою продукцію вважаються конкретні вироби, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають встановленим стандартам чи технічним умовам, прийняті відділом технічного контролю і здані на склад або безпосередньо замовнику» [1].

Бутинець Ф.Ф. визначає, що: «Готова продукція – повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції» [3, с. 324].

Глібко В.М. і Бущан О. П. трактують: «Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства, коли запаси набувають нової якості. Крім випуску речової продукції, підприємство може виконувати роботи для інших підприємств або надавати послуги. На відміну від тієї, яка в обліку зазначається як готова продукція, цей вид продукції називають «виконані роботи і послуги»» [4, с. 112]. Отже, продукція підприємства складається з готової продукції та виконаних робіт (послуг).

Процес реалізації, як відмічає П.Л. Сук, є сукупністю операцій з продажу готової продукції, виконаних робіт і наданих послуг споживачам. Процес реалізації завершує кругообіг засобів та створює передумови для здійснення нового кругообігу. Тут відбувається передача готової продукції споживачам, одержання оплати від них, виявлення результату діяльності [5].

Нормативно-правовою базою в бухгалтерському обліку щодо готової продукції є П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати». Готова продукція для потреб бухгалтерського обліку оцінюється відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» за первісною вартістю [1], яка визначається згідно з П(С)БО 16 «Витрати» [2].

Завданнями бухгалтерського обліку готової продукції є:

правильний і своєчасний облік наявності та руху готової продукції на складах, холодильниках та інших місцях зберігання продукції;

контроль за виконанням планів за обсягом, асортиментом, якістю випущеної продукції і зобов'язань щодо її постачання;

контроль за збереженням готової продукції та дотриманням встановлених лімітів;

контроль за дотриманням плану з продажу продукції і своєчасністю оплати проданої продукції;

аналіз рентабельності всієї продукції та її окремих видів.

Операції, пов'язані з рухом готової продукції, відображають на бухгалтерському рахунку 26 «Готова продукція».

Аналітичний облік готової продукції ведеться за місцями її зберігання та окремими видами у натуральних, умовно-натуральних і вартісних показниках.

В синтетичному обліку для готової продукції призначено активний рахунок 26 «Готова продукція», який використовують для узагальнення інформації щодо наявності та руху продукції виробленої підприємством.

За дебетом рахунка 26 «Готова продукція» відображається надходження готової продукції власного виробництва за фактичною виробничою собівартістю або нормативною вартістю.	За кредитом рахунка 26 «Готова продукція» відображається списання виробничої собівартості готової продукції.
---	--

З метою належної організації обліку готової продукції інформація має формуватися щодо стану її запасів на складі, своєчасності та правильності оприбуткування, забезпечення, зберігання, своєчасності відвантаження, а також виконання обов'язків поставок продукції споживачам, загалом, управління інформується про наявність і рух готової продукції за місцями зберігання та за матеріально відповідальними особами.

З цією метою доцільно належно організувати аналітичний облік готової продукції на підприємстві.

Одним із основних завдань цінового обліку готової продукції є приведення різної продукції промисловості до єдиного виразу – вартісного.

П(С)БО 16 «Витрати» визначає два поняття собівартості готової продукції: собівартість реалізованої продукції та виробнича собівартість продукції [2]. Оцінка готової продукції при її продажу залежить від облікової політики підприємства, в частині оцінки запасів при їх вибутті. При цьому можуть застосовуватися методи, передбачені П(С)БО 9 «Запаси» [1]. При відображенні продажу готової продукції в бухгалтерському обліку зазначаються дві її оцінки:

-первісна вартісна оцінка за дебетом рахунку 901 «Собівартість реалізації готової продукції», яка прийнята згідно з обліковою політикою;

-оцінка за кредитом рахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції», яка визначається за домовленістю сторін.

Облік готової продукції включає комплекс робіт, при виконанні яких забезпечується своєчасний і якісний облік виробництва, випуску та реалізації готових виробів не тільки в цілому за звітній період, але і за коротші проміжки часу, контроль за цілісністю і своєчасним відвантаженням готової продукції покупцям [2, с. 291].

У поточному обліку готову продукцію оцінюють за обліковими цінами (середньорічною плановою собівартістю, договірними або оптовими цінами або за фактичною виробничою собівартістю). Така оцінка продукції дає змогу вести постійний поточний облік незалежно від калькуляції фактичної собівартості.

При списанні готової продукції з рахунку 26 "Готова продукція" сума відхилень фактичної виробничої собівартості від вартості за обліковими

цінами, що відноситься до цієї продукції, визначається у відсотку, який обчислюється як відношення відхилень на залишок готової продукції на початок місяця та відхилень по продукції, яка здана на склад протягом місяця, до вартості продукції за обліковими цінами. Сума відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами, що відноситься до реалізованої продукції, відображається за кредитом рахунку 26 "Готова продукція" і дебетом відповідних рахунків.

Отже, одним із основних завдань цінового обліку готової продукції є приведення різної продукції промисловості до єдиного виразу – цінового показника, який дає можливість зробити підсумок різної продукції як одиничних виробничих одиниць, так і промисловості в цілому.

Внаслідок проведеного дослідження за ділянкою обліку готової продукції можна констатувати, що існує низка питань, які негативно впливають на належну організацію обліку. Вирішення, яких сприятиме належному веденню обліку готової продукції та визначенню її собівартості, підвищить ефективність виробництва, підтримає її конкурентоспроможність, наростить економічний потенціал підприємства.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України 31.12.1999р. № 318.
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. спец. – Житомир: Рута, 2006. – С. 832
4. Глібко В.М. Судова бухгалтерія: підруч. / В.М. Глібко, О.П. Бушан. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – С. 224.
5. Сук П.Л. Облік виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції в умовах ринку: методологія і практика. [монографія] / Сук П.Л. – К.: НАУ, 2010. – 330 с.

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Єлизавета Алекса

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Відносини суб'єктів господарювання здійснюються у середовищі, яке характеризується системою чинних економіко-правових умов. Фінансове середовище визначає обсяги і ефективність економічних відносин суб'єктів господарювання з партнерами, визначає форми розрахункових операцій.